

Dr. Hasan Süel - Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

29 Kasım 2018

Değerli siyasi parti temsilcileri,

Sayın başkanım,

Çok sevgili katılımcılar,

Böyle iki güçlü konuşmacının ardından konuşmak zor. Ama son söyleyeceğimi başta söyleyeyim, aklın yolu birdir. Benim de söyleyeceklerim aslında çok farklı değil ama ben biraz da geçmişe gitmek istiyorum.

Telkoder ile ilk tanışmamı hatırladım buraya gelmeden evvel, 2003-2004 yıllarına dayanıyor. O tarihten itibaren, farklı şekillerde farklı konularda başta Sayın Başkan ile olmak üzere bazen acı bazen tatlı ama süregelen bir diyalogumuz oldu. Telkoder’i yakından takip ettim. Özellikle sabit altyapı firmamız Vodafone Net’i hayata geçirdikten sonra aktif üye olarak da yer aldık.

Bir toplumun kalkınması ve ilerlemesinin bakımından sivil toplum kuruluşlarının çok büyük bir önemi var. Bugün üyelerinin çıkarlarını gözeten ve bunu, o çıkarları ülke çıkarları ile bağdaştırarak yapan STK’ların devamlılığı, aktif faaliyeti çok önemli. O yüzden, gerek bugüne kadarki faaliyetlerinden dolayı gerekse peşin olarak bundan sonraki faaliyetlerinden dolayı Telkoder’e teşekkür etmek istiyorum.

Telkoder devam etmeli ama biraz sonra anlatacağım faktörlerden dolayı biraz da kabuk değiştirerek, kendini adapte ederek, önceliklerini dinamik bir şekilde değiştirerek devam etmeli.

Şimdi burada, BTK eski başkanımız da var. Kendisi hem büyüğümüz hem abimiz. Tayfun Bey, 5-6 sene önceki, hatta 10 sene önceki olayları hatırlar. Bugün de yine kendisiyle konuştum her şeyin ne kadar değiştiğini.

Bizim artık bir rasyonalizasyona gitmemiz gerekiyor ve bu rasyonalizasyonu da özellikle altyapıda yapmamız lazım. Bu alternatif bir fikir değil, bizim geldiğimiz noktada mecburi bir fikir. Dünyanın geldiği nokta da aynı şekilde. O yüzden, bizim bazı tartışmaları geride bırakıp, altyapıda eşgüdüm, üst yapıda rekabet modeli ile gerek sabit gerekse de mobilde akıllı yatırımlarla ülkemizi dünya liginde öne çıkaracak uygulamalarla, baştan söylemek gerekirse, ülkemizin dünya liginde değer kaybetmemesini sağlayacak faaliyetlerle yola çıkmamız lazım.

Eskiden mobil genişbant, sabit genişbant diyorduk. Ama artık genişbant diyoruz. Eskiden yakınsama diyorduk, artık o da demode bir kelime oldu. Bu iş, altyapı işi. Geleceği kazanacaklar; altyapıda birbirini ittirerek sıkıştırarak değil, üst yapıda farklılaşarak, ihtiyacı olan farklılaştırılmış hizmeti müşteriye iyi bir etkileşim içinde ve esnek bir şekilde veren şirketler olacak.

Şimdi ben Paul Doany'yi uzun zamandan beri tanıyorum ve onun dinamizmine, enerjisine ve fikirlerine birçok yerde tanık oldum. Gerçekten de sektörümüze renk getirdiğini düşünüyorum ve fikirlerini çok değerli buluyorum.

Kaan Bey, 2329 tesis paylaşımı başvurusundan 4 tanesini yapabiliyoruz dedi. Ben şimdi, binler, yüzler, iki yüzler ile kafanızı şişirmeyeyim. Vodafone'un farklı bir durumu yok. 2018'de fiber yatırımı yapılamadı. Geçen seneki protokol, altyapı paylaşım ruhunu hayata geçiremedi. Limitli bir ilerleme var. Türk Telekom Sincan örneği güzel bir örnek, umarım daha çok proje hayat bulur fakat 2018 yılı ihtiyaç duyulan yatırımı yapamadığımız ve yerimizde saydığımız ya da belki de görece olarak geri düştüğümüz bir yıl oldu.

Şimdi bunu sadece eleştirmek için söylemiyorum. Bazen bir şeylerin nasıl yapılması gerektiğine dair de akıl yürütülebilir. Bu toplantı aynı zamanda temenniler toplantısı olduğu için, 2019 yılında ve ilerleyen yıllarda altyapıda yatırım iştahımızı arttıracacağız. 2019 yılında, ülke kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak yatırım yapabileceğimiz bir dönem yaşamak zorundayız. Aksi takdirde bu erozyon devam edecektir.

Fiber bugün çok çekici bir kelime, çünkü teknolojisinde şu anda önüne geçilemeyen daha iyisi olmayan bir teknolojidir. Ve eğer biz ülkemizin dört bir yanına yaygınlaştıramıyorsa, bir memleket meselesi yapamıyorsa, o zaman problem var demektir. O yüzden hep beraber fiber

yatırımları yapalım. Benim de diğer konuşmacılar gibi eşgüdümlü ve rasyonel bir şekilde bunu yapma ihtiyacı konusunda hiçbir şüphem yok. Kesinlikle destekliyoruz. Zaten hem Turkcell ile hem Türk Telekom ile ortak, kendileri de örnek verdi, projelerimiz var. İşbirliğine devam edeceğiz.

Birkaç kelime 5G için söyleyeyim. 5G de bizim gözümüzde bir altyapı. Şimdi biz küresel bir grubun üyesi olduğumuz için ister istemez, gözümüz aklımız dünyada olanlara takılıyor. Almanya, İtalya örneği de verildi. Şimdi burada lisans verilmesinde bir denge gözetilmesi gerekiyor. O dengede şu, lisans parası ile lisanstan sonra yapılacak yatırımın dengesi.

Şimdi eğer kaynakların büyük bir kısmı lisansa gidip, lisans sonrası yatırım yapacak kaynak olmazsa, o zaman bu lisanslama ülke için kısa vadeli bir kazanım olur. Bizim sektörümüzdeki üstel büyüme potansiyelini göz önüne aldığımızda, bu dengenin daha çok yatırıma kaydırılması, lisansların bir başlatıcı, öncü olarak görülmesi ve zaman içinde ülkeye kaynak yaratılarak ekonominin güçlendirilmesine eklenmelidir.

Ayrıca geldiğimiz noktada, hem içinde bulunduğumuz ekonomik koşullar hem dünyadaki konjonktür göz önüne alınmalı. Ülkemizin; 3 operatörün 3 ayrı altyapıyla 5G yapıp aynı anda diğer mevcut 2G, 3G, 4,5G şebekelerini işlettiği bir modelle rekabet etme şansı yok. Bu, kaynakların ıslah edilmesi gerekli demektir. Burada, aşamalı ve bölgesel seviyede farklı modellerle dünyaya örnek olabilecek işbirliklerine imza atabileceğimizi düşünüyoruz.

Değerli Telkoder üyeleri, Telkoder önemli bir değer bu ülke için ve kabuk değiştirmesi lazım. Bu kabuk değiştirmesi de işlediği konular, konulara olan yaklaşımı, mobil operatörlerine olan bakışını değiştirip onları gerçek bir iş ortağı olarak sindirmesi olarak sıralanabilir. Hatta mobil operatörleri yönetim kurullarına bile dâhil etmeli, meseleleri paylaşmalı, biz küçüğüz onlar büyük gibi yaklaşımından uzaklaşmalıdır.

Bakın biz mobil işletmeciler kavga ediyorduk, 4-5 sene önce. Yani buna ben şahsen şahit olan bir insanım, şöyle bir kafamı çevirdiğimde de bayağı insan var benimle bu tecrübeyi yaşayan ama artık kavga etmiyoruz. Eşgüdüm yapıyoruz. Rasyonel konuşuyoruz. Diyalog halindeyiz. Bunu

rekabeti ihlâl ederek de yapmıyoruz. Ülke için en doğru olan yol haritasını belirlemeye çalışıyoruz.

O yüzden, Telkoder'in biz büyük operatörleri biraz daha içselleştirip, Türkiye için kalıcı, yapıcı bir yol haritası ile hareket etmemiz temennisinde bulunmak istiyorum. Telkoder'in çok değerli bir hafızası var, değerli yayınları var, bakış açıları var, STK'lerin görevlerinden bir tanesi de ortaklarının çıkarı için kamu kurumları ile etkin bir şekilde, ama herkese eşit mesafede, iletişim hâlinde olmaktır. Sektör için ülke için doğru olanları anlatmaktır. Telkoder'in bu konuda bir ivme kazanması gerekiyor, bir etki yaratması gerekiyor ve bir sonraki genel kurulda da bu etkinin, bu yapılanların somut meyvesini göstermesi gerekiyor. Biz de Vodafone olarak bu ailenin bir parçası olmaktan çok mutluyuz ve Telkoder'in faaliyetlerine katkıda bulunmaya devam edeceğiz.

Sözlerimi bir diğer konuşmacının da değindiği bir konuya değinerek bitirmek istiyorum. Şimdi dünyada, bugün toplam elektronik haberleşme pastasına baktığımızda operatörlerin, alternatif olsun yerleşik olsun GSM olsun, toplam pazardaki gelirlerinin azaldığını görüyoruz. Peki, toplam gelir azalıyor mu? Toplam gelir azalmıyor. Kim alıyor bunu? Birileri alıyor değil mi? Onların da kim olduğunu çok iyi biliyoruz. Peki, onlara karşı ne yapacağız? İşte orada yerli milli projelerimizi, ortak uygulamalarımızı, ortak eşgüdümü emtia haline getirmeliyiz. Katma değer yaratan, yenilikçilik yaratan, insanların hayatında değişiklik yaratan, güzellik yaratan bir sektör konumuna geçmemiz gerekiyor.

Bu değişim ancak, bizim de, yerleşik operatörün de değerlerini ve önceliklerini değiştirmesiyle olacak. Bu kazancı elde eden bahsettiğim diğer taraf, lisans sözleşmesine sahip değil, vergi ödemiyor, hiçbir kurala tabi değil. Ama biz bunu, Vodafone kendi yoluyla, Turkcell kendi yoluyla, Telkoder kendi yoluyla, Türk Telekom kendi yoluyla mücadeleyle izlerse, baştan söyleyeyim, kaybederiz. O yüzden bizim sadece yatırım ve altyapı paylaşımında değil, kamu politikası ile ilgili sektörümüzde sürdürülebilirliği sağlayacak konularda da el ele tutuşmamız lazım.

İşte burada, Telkoder bu yapıştırıcı görevini üstlenebilir ama bahsettiğim değişim ve önceliklendirme ile. Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. Hem bu toplantının hem de

gelecek dönemin sektörümüz açısından ülkemiz açısından hayırlı olmasını temenni ediyorum.
Başarılar diliyorum.